

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	третій (освітньо- науковий)
Кафедра	Педагогіки, іноземної та української філології	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	022 Дизайн 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РЕДАГУВАННЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ

Семестр 1 2020/2021 навч. рік

Викладач	Токар Марина Іванівна, кандидат мистецтвознавства, перший проректор Голтвеницька Маргарита Володимирівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри педагогіки, іноземної та української філології
E-mail	margarita_info@ukr.net
Заняття	За розкладом
Консультації	За розкладом
Адреса	ауд. 301, поверх 3, корпус 2, вул. Мистецтв, 6
Телефон	(057) 706-02-46 (кафедра ПІУФ)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Електронне листування – офіційний канал комунікації з викладачем у робочі дні поза заняттями. Умови листування: 1) у *темі* листа обов'язково зазначити назву дисципліни (*скорочено* – ТПРНТ); 2) у полі тексту листа зазначити адресанта (анонімні листи розглядатися не будуть); 3) файли підписувати за зразком: *прізвище_завдання*. *Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – jpeg, pdf*. Усі види самостійних та індивідуальних робіт надсилаються на пошту викладача. Консультації з викладачем щодо питань, пов'язаних із дисципліною, відбуваються у визначений день і час.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

Аспірант набуває необхідних знань, умінь і навичок при впорядкуванні матеріалу вибіркової дисципліни та розробці її теоретичної і методичної стратегії. У процесі написання дисертації здобувач опрацьовує навчальний матеріал, пов'язаний із його науковою роботою, а саме: основні норми і методи редагування; сутність редакторського аналізу наукового тексту; особливості різних видів композиційної структури і шаблонів текстів наукового стилю мовлення; основні методичні вимоги до аналізу мови і стилю наукового твору; загальну класифікацію помилок; особливості різних видів правки і коректури; правила застосування коректурних знаків тощо.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Опорний конспект лекцій.
2. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи: Навчальний посібник. – Л. : Афіша, 2001. – 416 с.
3. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця. – К. : Наша культура і наука, 2005.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспектування, ручка. Магнітна дошка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет, смартфон) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Теорія і практика редагування наукового тексту» є засвоєння аспірантом комплексу теоретичних і практичних знань з основ редагування, необхідних для фахової підготовки до друку власних наукових текстів з метою оприлюднення результатів наукової діяльності, а також підготовки власного рукопису дисертації для її прилюдного захисту.

Завдання дисципліни обумовлені встановленими для аспірантів дослідницькими компетенціями і спрямовані, перш за все, на формування теоретичної та практичної складових авторедагування наукових текстів.

Програмні компетентності: Здатність формулювати та презентувати наукові результати дослідження відповідно до сучасних вимог наукового середовища.

Програмні результати навчання: Відповідно до сучасних вимог оформлювати результати дослідження; представляти науковій спільноті результати дослідження у вигляді наукових публікацій; презентувати результати дослідження на наукових конференціях

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни передбачає надання аспірантам необхідних знань, умінь і навичок щодо специфіки редакторського опрацювання наукових творів; методичних прийомів роботи над науковим текстом різних жанрів; методики і техніки виправлень авторського оригіналу; принципів роботи над редакційно-технічним оформленням наукового тексту.

Контент дисципліни передбачає розгляд актуальних питань едитології: загальнотеоретичних і практичних засад редагування наукових текстів різних жанрів українською мовою; професійно критичного ставлення до авторського наукового тексту та прагнення його вдосконалити; висвітлення методико-організаційних засад наукового

редагування на основі комплексного підходу з урахуванням жанрово-стилістичних, граматичних, лексичних і прагматичних норм української мови.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру 1-го курсу (3 кредити ECTS, 90 навчальних години, в тому числі 30 годин — аудиторні лекційні й практичні заняття та 60 годин — самостійні). Усього курс має 2 змістовні модулі та 10 тем.

Осінній семестр: 90 годин: 10 — лекції, 20 — практичні заняття, 60 — самостійні.

МОДУЛЬ I. Теоретико-методичні засади редагування. Зміст редагування.

ТЕМА 1. Сутність і зміст редагування.

ТЕМА 2. Особливості наукового редагування.

ТЕМА 3. Етапи редагування та їх особливості.

ТЕМА 4. Нормативна база редагування.

ТЕМА 5. Методи редагування.

МОДУЛЬ II Норми редагування. Комп'ютеризація редагування.

ТЕМА 6. Інформаційні норми редагування.

ТЕМА 7. Композиційні норми редагування.

ТЕМА 8. Логічні норми редагування.

ТЕМА 9. Лінгвістичні норми редагування.

ТЕМА 10. Комп'ютеризація редагування.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота аспірантів спрямована на закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи: пошук додаткової інформації та її аналіз у відповідності до теми власної науково-дослідної роботи, підготовка усних доповідей за лекційними темами дисципліни. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання заліку достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу практичної та самостійної роботи. Для аспірантів, які бажають покращити результат, передбачені письмові контрольні питання за темами дисципліни (10 балів).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+	98–100	задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B			незадовільно (з	0–34	F
	75–81	C					

				обов'язковим повторним вивченням дисципліни)		
--	--	--	--	---	--	--

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять і особливу увагу повинен приділяти досягненню програмних результатів з навчальної дисципліни. На заняттях викладач має заохочувати аспірантів до висловлення власної думки за темою заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

Викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі найновіших досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити здобувачів. Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з аспірантами.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час занять аспірант зобов'язаний вимкнути звук на всіх комп'ютерних та мобільних пристроях. У разі необхідності здобувач має право вийти з аудиторії (окрім заліку).

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Аспірант повинен виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану. В обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, які передбачені навчальним планом. Пропускати заняття без поважних причин неприпустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Якщо аспірант пропустив певну тему, він повинен самостійно опрацювати матеріал і на наступному занятті відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Аспіранти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні заліку тощо). Якщо під час рубіжного контролю аспірант списує, то втрачає право отримати бали за тему. Якщо факт академічної недоброчесності зафіксовано на заліку – аспірант отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
	1	лекція	Сутність і зміст редагування	1		
	2	лекція/ практичне заняття	Особливості наукового редагування	1/2		
	3	лекція/ практичне заняття	Етапи редагування та їх особливості	1/4		
	4	лекція/ практичне заняття	Нормативна база редагування	1/1	Укладання описової анотації до одного з фахових видань	
	5	лекція/ практичне заняття	Методи редагування	1/4		
	6	лекція/ практичне заняття	Інформаційні норми редагування	1/1		
	7	лекція/ практичне заняття	Композиційні норми редагування	1/2		
	8	лекція/ практичне заняття	Логічні норми редагування	1/2	Написання наукової статті за темою роботи з оформленням бібліографії відповідно до вимог	
	9	лекція/ практичне заняття	Лінгвістичні норми редагування	1/2		
	10	лекція/ практичне заняття	Особливості комп'ютерного редагування	1/2	«Редакторський» аналіз «чужого» або «власного» наукового тексту (з досліджуваної проблеми), у тому числі оформлення цитат та посилань	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Укладання описової анотації до одного з фахових видань	0–15
2	Написання наукової статті за темою роботи з оформленням бібліографії відповідно до вимог	0–50
2	«Редакторський» аналіз «чужого» або «власного» наукового тексту (з досліджуваної проблеми), у тому числі оформлення цитат та посилань	0–35
Всього балів		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали	Критерії оцінювання		
	0–20	0–40	
A+	20	40	Аспірант у повному обсязі опанував теоретичний і практичний матеріал, теми самостійного курсу, виявив креативне мислення під час опрацювання завдань, аргументовано й логічно обґрунтував методику виконання завдань. Відповів на додаткові питання, додатково брав участь в експериментальних дискурсах за темою дослідження. Досконало володіє мовою в усній і писемній формах.
A	17–19	37–39	Аспірант у повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою, виявив усебічні, систематичні та глибокі знання навчального програмного матеріалу, володіє високою мовленнєвою культурою в усній і писемній формі. Допускається описка чи незначна помилка у виконаних завданнях.
A-	16	36	Аспірант у повному обсязі опанував матеріал теми, знання відповідають високим вимогам, але при цьому була допущена неточність та 1-2 помилки у відповідях на питання.
B	12–15	32–35	Аспірант у повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок, добре опанував українську мову, володіє фаховою термінологією, допускаючи при цьому не більше 2-х помилок чи 3-х неточностей при виконанні завдань.
C	8–11	22–31	Аспірант у повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, володіє українською мовою, фаховою термінологією, основами стилістики та фразеології, але поверхнево, має навички редагування текстів, допускаючи при цьому не більше 6-7-ми помилок (граматичних, орфоепічних

			тощо).
D	4–7	10–21	Аспірант не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні зі значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), володіє на прийнятному рівні усною формою української мови, але відповіді на питання дає неповні й неточні, допускав грубі помилки при виконанні практичних завдань редагування (не більше 10-ти).
E	1–3	1–9	Аспірант не опанував матеріал теоретичного та самостійного курсу в достатньому обсязі, в цілому вирішив основні поставлені завдання, але виконана робота має багато значних недоліків (відсутність змістовного аналізу, логічного обґрунтування завдання, помилки в обробці матеріалу, несвоєчасна подача виконаної роботи на залік без поважної причини тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у навчальних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

1. *Іванченко Р.* Літературне редагування: Навч. посібник. – 2-ге вид. – К.: Вища школа, 1983. – 248 с. (Репринтне перевидання 2003 р., Парламентське вид-во).
2. *Капелюшний А.О.* Редагування в засобах масової інформації: навч. посібник / А. О. Капелюшний. – Львів: ПАІС, 2005. – 304 с.
3. *Карпенко В.О.* Основи редакторської майстерності. Теорія, методика, практика: підручник/ В. О. Карпенко. – К.: Університет «Україна», 2007. – 431 с.
4. *Кочан І.М.* Лінгвістичний аналіз тексту: навч.посібник/ І. М. Кочан. – К.: Знання, 2008. – 423 с.
5. *Крайнікова Т.С.* Коректура: підручник /Т. С. Крайнікова. – К.: Наша культура і наука, 2005. – 252 с.
6. *Крейг Ричард.* Інтернет-журналістика: робота журналіста і редактора у нових ЗМІ. Пер. з англ./ Р. Крейг. – К.: Вид.дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 324 с.

Інформаційні ресурси

1. Наукова періодика України: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Сайт Українського мовно-інформаційного фонду: <http://www.ulif.org.ua>
3. Українська мова в інтернеті: <http://www.nowamowa.com.ua>
5. Культура мови: <http://www.kultura-mowy.wikidot.com>